ย้ายขรก.ต้องโปร่งใส

ก้าวเข้าสู่ฤดูกาลโยกย้ายข้าราชการท่ามกลางกระแสจับจ้องและเสียง วิพากษ์วิจารณ์ถึงการขยับปรับเปลี่ยนตำแหน่งในหลายหน่วยงาน ทั้งในแง่ความรู้ความสามารถ ความเหมาะสม ไปจนถึงเหตุผลเบื้องหน้าเบื้องหลังที่เชื่อมโยงไปถึงการหวังผลทางการเมือง ซึ่งสะท้อนให้เห็นปัญหาเดิมๆ ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้หายไปทั้งที่รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ประกาศเดินหน้าปฏิรูปจริงจัง

ล่าสุดกับการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการของกระทรวงมหาดไทย กลับเริ่มมีเสียงสะท้อนทำนองว่าเป็นการวางตัวบุคคลเพื่อหวังผลไปถึงการเลือกตั้งที่กำลังจะเกิดขึ้น มากกว่าพิจารณาจากความรู้ความสามารถและความเหมาะสม โดยเฉพาะหากพิจารณาไปในรายละเอียดแล้ว บางตำแหน่งยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันโยงใยไปถึงกลุ่มการเมืองต่างๆ ในอดีตได้อย่างชัดเจน

คำอธิบายจาก พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ระบุแต่เพียงว่า ทุกกระทรวงปรับย้ายหลักเกณฑ์เดียวกันหมด อย่างล่าสุดโยกย้ายผู้ว่าราชการจังหวัด ที่มีคณะกรรมการพิจารณาเสนอขึ้นมาตามขั้นตอน ไม่ใช่ว่ารัฐมนตรีจะไปชี้ใครได้ ปรับย้ายในระนาบเดียวกัน เพื่อความเหมาะสม หรือบางส่วนอาจจะไม่เหมาะสม แต่มีตำแหน่งว่าง บางทีจำเป็นต้องปรับไปก่อน แต่พอถึงระยะเวลาหนึ่งก็ต้องปรับเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

ความเคลือบแคลงในการแต่งตั้งโยกย้ายที่เกิดขึ้นมาแล้วและกำลังจะเกิดขึ้น ล้วนแต่ไม่เป็นผลดีกับทั้งรัฐบาล คสช. และไม่เป็นผลดีกับประเทศชาติ เพราะการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการนั้นถือเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญที่จะพัฒนาระบบข้าราชการให้กลับเข้าร่องเข้ารอยและเดินหน้าขับเคลื่อนงานผ่านกระทรวง ทบวง กรม ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อันจะเป็นการแก้ปัญหาการวิ่งเข้าหาผู้มีอำนาจ หรือการซื้อขายตำแหน่งอันจะนำไปสู่วงจรอุบาทว์ที่ไม่อาจก้าวข้าม

แม้รัฐบาล คสช.จะเคยประกาศเดินหน้าปฏิรูปเร่งแก้ปัญหาการซื้อขายตำแหน่ง รวมทั้งได้พุ่งเป้าไปยังข้าราชการตำรวจที่ประชาชนส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าควรเร่งแก้ไข แต่ต่อมากลับเกิดกรณีไลน์หลุดที่ผู้หลักผู้ใหญ่ในแม่น้ำห้าสายออกมาเปิดโปงพบการซื้อขายตำแหน่ง ที่สะท้อนให้เห็นว่าสถานการณ์การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจที่ผ่านมาไม่ได้ดีขึ้น

อีกทั้งจนถึงปัจจุบันบรรดากฎกติกาที่คาดหวังว่าจะออกมาแก้ปัญหาการซื้อขายตำแหน่งอย่างเป็นรูปธรรมนอกเหนือจากการให้พิจารณาตามหลักอาวุโส ความรู้ความสามารถที่มีดัชนีชี้วัด ตลอดจนการรื้อโครงสร้างครั้งใหญ่ให้แต่ละแท่งงานมีการเติบโตที่ ชัดเจน ตลอดจน การวางหลักเกณฑ์ คณะกรรมการที่จะมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายที่มีความเป็นอิสระปลอดจากการแทรกแซงก็ยังไม่สำเร็จลุล่วง

เมื่อปัญหาการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการยังไม่ได้รับการแก้ไขให้เป็นรูปธรรม การทำงานของข้าราชการที่หวังว่าจะเป็นไปอย่างเต็มความรู้ความสามารถเพื่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศและประชาชนอย่างเต็มขีดความสามารถก็ยากที่จะเกิดขึ้นได้ เพราะหากการพิจารณาโยกย้ายยังขึ้นกับผู้มีอำนาจ หรือปัจจัยภายนอกที่เข้ามาแทรกแซงมากกว่ามองกันที่ผลงาน

สุดท้ายการทำงานของข้าราชการก็มีแต่จะวนกลับมาเพื่อสนองความต้องการผู้มีอำนาจมากกว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์โดยรวม ยังไม่รวมกับการทำให้ข้าราชการดีๆ ที่มีความรู้ความสามารถต้องถอดใจได้แต่ใส่เกียร์ว่างรอการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ จุดเริ่มต้นที่สำคัญกับการพาประเทศไปข้างหน้า จึงต้องเริ่มจากการแต่งตั้งโยกย้ายที่โปร่งใสและเป็นธรรม ■

หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์
ก่อกำเนิดเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2546 โดยมี บริษัท บางกอก โพสต์ จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา สำนักงานเลขที่ 136 ถนน ณ ระนอง แยกสุนทรโกษา คลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทร. 02-616-4000 โทรสาร. 02-616-4201, 02-616-4202

บรรณาธิการ Ext. 4224	:	**วุฒิ นนทฤทธิ์** e-mail : wut@posttoday.com
รองบรรณาธิการ Ext. 4230	:	**พิเชษฐ์ ชูรักษ์** e-mail : pichetc@posttoday.com
รองบรรณาธิการ Ext. 4236	:	**ชลลดา อิงศรีสว่าง** e-mail : choladai@posttoday.com
		ผู้ช่วยบรรณาธิการ
ฝ่ายข่าวธุรกิจตลาด Ext. 4251	:	**พรพรต ชัยศรีบุญเรือง** e-mail : pornprotc@posttoday.com
ฝ่ายข่าวการเมือง Ext. 4229	:	**วิษณุ นุ่นทอง** e-mail : wissanun@posttoday.com
ฝ่ายข่าวแมกกาซีน Ext. 4256	:	**ปณิฏา สุวรรณปาล** e-mail : panitas@posttoday.com
ฝ่ายข่าวนโยบายเศรษฐกิจ Ext. 4247	:	**เบ็ญจวรรณ รัตนวิจิตร** e-mail : benchawanr@posttoday.com
ฝ่ายออกแบบ Ext. 4267	:	**สุไลมาน ดือราแม** e-mail : sulaimand@posttoday.com
		หัวหน้าข่าว
ฝ่ายข่าวการเงิน Ext. 4239	:	**ชีวรัตน์ กิจนภาธนพงศ์** e-mail : shewaratk@posttoday.com
ฝ่ายข่าวหุ้น-ตลาดทุน Ext. 4242	:	**เจียรนัย อุตะมะ** e-mail : jiaranaiu@posttoday.com
ฝ่ายข่าวต่างประเทศ Ext. 4263	:	**นันทิยา วรเพชรายุทธ** e-mail : nantiyaw@posttoday.com
ฝ่ายข่าวกีฬา Ext. 4264	:	**เปรมวดี ปานทอง** e-mail : premvadeep@posttoday.com
ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ Ext. 4226	:	**วิมลพรรณ ปีตธวัชชัย** e-mail : vimolphunp@posttoday.com
ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ Ext. 4225	:	**สมาน สุดโต** e-mail : samarns@posttoday.com
ฝ่ายโฆษณาดิสเพลย์	:	โทร 02-616-4441 e-mail : display@bangkokpost.co.th
ฝ่ายโฆษณาแยกประเภท	:	โทร 02-616-4388
ฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์	:	โทร 02-616-4444

ประชานิยมเรื่อง ‘บ้าน’ ดันอสังหาฯ กระตุกจีดีพี

กนกวรรณ บุญประเสริฐ

มาตรการที่จะสร้างกระแสความนิยม ให้กับรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย เชื่อว่าต้องมีมาตรการเรื่องที่อยู่อาศัย เป็นอันดับต้นๆ เพราะบ้านคือปัจจัย 4 ที่มนุษย์ต้องการ เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตของตัวเอง นอกจากนี้จะเห็นว่ามาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ที่อัดเม็ดเงินผ่านหลายโครงการ รวมถึงการกระตุ้นผ่านมาตรการลดหย่อนค่าธรรมเนียมการโอนได้ส่งผลต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจได้ดี โดยเฉพาะในช่วงที่รัฐบาลยุคก่อนหน้านี้ ที่ไม่ค่อยมีมาตรการหรือโครงการลงทุนในโครงการพื้นฐานของประเทศมานาน

การใช้มาตรการกระตุ้นภาคอสังหาฯ ช่วยทำให้เกิดกิจกรรมหมุนเวียนเม็ดเงินลงทุนในระบบเศรษฐกิจได้ดี เพราะช่วยให้เกิดการลงทุนก่อสร้างบ้าน คอนโดมิเนียม อพาร์ตเมนต์ ทำให้เกิดการจ้างงาน ทำให้เกิดการซื้อสินค้าที่เกี่ยวข้อง ทั้งวัสดุก่อสร้างและของแต่งบ้าน โดยจะเห็นว่าในช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมา มีการสร้างห้างหรือช็อปปิ้งมอลล์ที่เกี่ยวกับเรื่องการตกแต่งบ้านโดยเฉพาะเกิดขึ้นมากมายเป็นดอกเห็ด

ขณะที่ภาคการเงินเองก็เกิดการแข่งขันสินเชื่อบ้าน มีการคิดโปรโมชั่นโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยพิเศษ มีการออกโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยคงที่นาน 2-3 ปี จนมาถึงปัจจุบันนี้มีสินเชื่อคงที่นานถึง 10 ปี ก็มีเกิดขึ้นแล้ว ทำให้ภาพรวมยอดสินเชื่อปล่อยใหม่เฉพาะภาคอสังหาริมทรัพย์ปีหนึ่งมีจำนวนหลายแสนล้านบาท จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ทุกรัฐบาลจะงัดมาตรการกระตุ้นอสังหาริมทรัพย์มาใช้สร้างคะแนนนิยม เพราะประชาชนชอบ พ่อค้าชอบ นายแบงก์ก็ชอบ เศรษฐกิจก็ขยายตัวดี วินวินกันทุกฝ่าย

ย้อนไปในสมัยรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อ 20 กว่าปีที่แล้ว หนึ่งในโครงการประชานิยมที่มีชื่อเป็นที่จดจำ ได้แก่ โครงการบ้านเอื้ออาทร ถือว่าประสบความสำเร็จมากเป็นที่จดจำ เพราะเป็นการสร้างความมั่นคง

ทางด้านที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อยเป็นของตัวเองเป็นครั้งแรก ต่อมามีโครงการบ้านมั่นคง อันนี้เน้นพัฒนาที่อยู่อาศัยให้แก่คนจนในชุมชนแออัดทั่วประเทศ เพื่อแก้ปัญหาทั้งเรื่องที่อยู่อาศัยและสร้างความมั่นคงในชุมชน โดยเน้นให้มีการพัฒนาจากคนในชุมชนเอง

ต่อมาในสมัยรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ ภายใต้การบริหารของ **อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี** สมัยนั้น มี กรณ์ จาติกวณิช อดีต รมว.คลัง ได้ผุดไอเดียโครงการบ้านหลังแรก เพื่อส่งเสริมให้มีบ้านของตนเอง ถือว่าเป็นการส่งเสริมการออมที่ดีที่สุดด้วยทางหนึ่ง โดยใช้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ หรือ ธอส. ปล่อยกู้ดอกเบี้ย 0% ใน 2 ปีแรก มีการลดภาษีการจดทะเบียนให้ด้วย ปรากฏว่าโครงการนี้ได้รับความนิยมมาก เงินที่เตรียม 2.5 หมื่นล้านบาท มีคนยื่นขอสินเชื่อหมดภายในเวลาอันรวดเร็ว

เช่นเดียวกับยุครัฐบาล **ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี** มีการออกโครงการ ใช้ชื่อเดียวกันว่า โครงการบ้านหลังแรก แม้จะเจอกระแสว่าเอื้อต่อผู้ประกอบการอสังหาฯ รายใหญ่ แต่บ้านหลังแรกครั้งนี้เปิดให้ใช้สิทธิเฉลี่ยในการลดหย่อนภาษีได้ถึง 5 ปี สำหรับบ้านที่มีราคาไม่เกิน 5 ล้านบาท สิ้นสุดมาตรการที่ได้รับการลดหย่อนภาษีไปเมื่อปี 2559 นี้เอง ซึ่งโครงการนี้สั่งให้แบงก์รัฐเจ้าเดิม คือ ธอส.ปล่อยกู้ดอกเบี้ย 0% นาน 3 ปี ผลตอบรับมาตรการครั้งนี้ดีไม่น้อยกว่ารัฐบาลก่อนๆ เพราะได้ทั้งลดเบี้ยและลดหย่อนภาษีอีก 5 ปี

มาในปัจจุบัน รัฐบาล **พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี** มีการออกโครงการบ้านเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ โครงการบ้านประชารัฐ ช่วยให้ประชาชนได้มีบ้านเป็นของตัวเอง สนับสนุนทั้งผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ วงเงิน 3 หมื่นล้านบาท และให้สินเชื่อผ่านทางธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน และธนาคารอาคารสงเคราะห์ อีก 4 หมื่นล้านบาท ปล่อยกู้ซื้อบ้าน สร้างบ้านราคาไม่เกิน 1.5 ล้านบาท คิดดอกเบี้ย 0% ปีแรก เฉพาะรายย่อยที่กู้ไม่เกิน 7 แสนบาท

แต่ที่กำลังจะเปิดตัวปลายปีนี้ คือ **โครงการบ้านล้านหลัง** ซึ่ง **ฉัตรชัย ศิริไล กรรมการผู้จัดการ ธนาคารอาคารสงเคราะห์** เตรียมเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการปลายเดือนนี้ โดยจะเตรียมสินเชื่อ 6 หมื่นล้านบาท ปล่อยกู้ให้ประชาชน 5 หมื่นล้านบาท เน้นกลุ่มรายได้น้อยที่มีเงินเดือนไม่ถึง 2.5 หมื่นบาทก่อน คิดดอกเบี้ยคงที่นาน 5 ปี ส่วนจะเท่าไรต้องรอผลประชุมบอร์ด ที่เหลืออีก 1 หมื่นล้านบาท ปล่อยกู้ให้ผู้ประกอบการอสังหาฯ ไปลงทุนสร้างที่อยู่อาศัยราคาถูก คิดดอกเบี้ยพิเศษถูกกว่าท้องตลาด 0.25-0.50% เตรียมประสานผู้ประกอบการในสมาคมอสังหาฯ นำทรัพย์แนวรถไฟฟ้าเกิดใหม่มาประเดิมเข้าโครงการก่อนปลายปีนี้ เชื่อว่ามีคนสนใจไม่น้อย

ก่อนหน้านี้ **วิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ รมช.คลัง** กล่าวว่า ภาคอสังหาริมทรัพย์มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ทั้งในภาคการผลิต การบริการ การก่อสร้าง การจ้างงาน และภาคการเงิน มีสัดส่วนเป็นอันดับ 4 หรือประมาณ 8.3% ของจีดีพี และหากรวมกับอุตสาหกรรมก่อสร้างจะมีสัดส่วนเป็นอันดับ 3 หรือคิดเป็น 11.1% ของจีดีพี ถือว่าอานุภาพที่จะส่งแรงไปช่วยกระตุ้นภาพรวมเศรษฐกิจได้ดีไม่น้อย จึงไม่แปลกใจที่ทุกรัฐบาลยังคงใช้มาตรการภาคอสังหาฯ เป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งฐานรากและบนดินอย่างต่อเนื่อง ■

การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 แนวโน้มและผลกระทบ (ตอนที่ 2)

คลังปัญญาโลก

รศ.ดร.จำนง สรพิพัฒน์
กรรมการสถาบันคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์ชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต

เทคโนโลยีสำคัญยุค 4.0

นอกจากเทคโนโลยีพื้นฐานที่เป็นจุดเริ่มการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ที่กล่าวตอนที่แล้ว ในอนาคตอันใกล้ของยุคอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 นี้ ระบบการผลิตและบริการจะเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ด้วยเทคโนโลยีเปลี่ยนโลก (Disruptive Technology) อีกหลายเทคโนโลยี โดยที่จะมีผลกระทบรุนแรง คือ **1) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI)** เกิดจากการพัฒนาชุดคำสั่งในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้สามารถเรียนรู้จนสามารถเลียนแบบการทำงานคล้ายมนุษย์ โดยเฉพาะงานที่มีกฎเกณฑ์ชัดเจนและมีรูปแบบทำซ้ำหรือเป็นความหลากหลายภายใต้ระเบียบที่ชัดเจน และพัฒนาถึงขั้นที่สามารถทำโปรแกรมให้เครื่องคอมพิวเตอร์เรียนรู้ได้จากข้อผิดพลาดของตน (Machine Learning) เช่น การเล่นหมากกระดาน โปรแกรมแปลภาษา Google Translate ที่เรียนรู้การแปลที่ผิดจากผู้ใช้และเครื่องสามารถพัฒนาการแปลให้ดีขึ้น

2) เทคโนโลยีหุ่นยนต์ (Robotic Technology) หรือเครื่องจักรที่สามารถควบคุมและตัดสินใจด้วยตนเองหรือแม้แต่เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Machine Learning) ในเครื่องจักรบางประเภท โดยอาศัย AI เป็นสมองของเครื่องจักร เช่น หุ่นยนต์สมัยใหม่ที่ใช้ในงานการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม **3) Internet of Things** ซึ่งทำให้เครื่องจักรสื่อสารกับสิ่งรอบตัวและแม้แต่กับเครื่องจักรกันเองได้ด้วยเซ็นเซอร์ และเชื่อมต่อข้อมูลผ่านเครือข่ายไปสู่ภายนอก เช่น กล้องวงจรปิดและระบบสัญญาณกันขโมยที่เชื่อมกับสมาร์ทโฟน สามารถดูความเคลื่อนไหวจากโทรศัพท์ ตั้งค่าให้ระบบกันขโมยโทรหาเจ้าของบ้านหรือตำรวจเมื่อพบการบุกรุก รวมทั้ง**ระบบสื่อสารระหว่างรถยนต์ไร้คนขับ** เป็นต้น

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

เทคโนโลยีต่างๆ ที่เป็นสาเหตุหลักในการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ถูกกล่าวถึงมาก เนื่องจากจะมีผลกระทบต่อสังคมเศรษฐกิจมาก ประวัติศาสตร์มนุษยชาติมีบทเรียนจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีเปลี่ยนโลกในอดีตมากมาย ที่ทำให้เรียนรู้ว่ามีทั้งคนได้และคนเสียประโยชน์ และก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคมถึงกับเป็นสงครามกลางเมือง มีคนล้มตายมากมาย

ศาสตราจารย์ Klaus Schwab เจ้าของแนวคิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 จึงย้ำว่ารัฐส่วนใหญ่ในโลกยังตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น และไร้การจัดระเบียบวางแผนที่ดี อาจนำไปสู่ปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมในระยะยาว รัฐจึงควรติดตามให้ทันการเปลี่ยนแปลง ดูแลกำกับอย่างเหมาะสม เพื่อลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด ซึ่งผลกระทบหนึ่งที่มีแนวโน้มให้เห็นชัดเจนคือ การจ้างงาน

ในหนังสือ The 4th Industrial Revolution ศาสตราจารย์ Schwab กล่าวว่า แม้เทคโนโลยีสมัยใหม่อำนวยให้เกิดอาชีพและธุรกิจใหม่ๆ ขึ้น แต่ก็ทำให้หลายอาชีพต้องตกงาน งานที่เกิดขึ้นใหม่เป็นงานที่ใช้ทักษะแบบใหม่ที่ต่างกับงานแบบเก่ามาก เขายกงานวิจัยสำรวจการจ้างงานในสหรัฐอเมริกาชิ้นหนึ่ง ที่พบว่า Disruptive Technology ชนิดหนึ่ง สร้างงานประเภทใหม่ขึ้นราวร้อยละ 2.5 แต่งานเหล่านั้นต้องการใช้คนที่ใช้ทักษะแบบเดิมเพียงร้อยละ 0.5 จะเห็นว่าเทคโนโลยีใหม่มีการจ้างงานคนที่มีทักษะงานแบบเดิมมาใช้ในงานใหม่ได้เพียงราวไม่ถึงร้อยละ 20 ส่วนอีกร้อยละ 80 เป็นงานที่ต้องการคนที่มีทักษะรูปแบบใหม่

หากดูสถิติการจ้างงานในสหรัฐอเมริกาช่วง 80 ปีที่ผ่านมา จะพบว่า เมื่อมีการพัฒนาเทคโนโลยีให้ก้าวหน้าขึ้นในแต่ละยุค แรงงานจะเคลื่อนย้ายจากภาคเกษตรมาสู่ภาคอุตสาหกรรมก่อน ต่อมาก็เคลื่อนย้ายจากภาคอุตสาหกรรมมาสู่ภาคบริการในที่สุด และที่สุดสัดส่วนแรงงานในภาคการผลิตจริงทั้งในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมจะมีสัดส่วนเล็กมากเมื่อเทียบกับภาคบริการ แต่ในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 นี้ งานในภาคบริการจำนวนมาก เช่น งานให้บริการสอบถามข้อมูล งานด้านการเงินและการธนาคาร ค่ายเพลง ฯลฯ จะถูกเทคโนโลยีเข้ามาแทน การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 จึงจะนำมาสู่การว่างงานจำนวนมากอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รัฐต้องคิดและเตรียมการรับผลกระทบด้านนี้ให้รอบคอบ มิฉะนั้นจะกลายเป็นปัญหาใหญ่ แม้การพัฒนาเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้น ทุกประเทศต้องพัฒนาตามเพื่อความอยู่รอด อย่างไรก็ตาม รัฐจำเป็นต้องคำนึงถึงจังหวะก้าวของการพัฒนาให้เหมาะสม เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านเป็นไปอย่างราบรื่น ลดหรือชะลอผลกระทบต่อสังคมให้เบาบางที่สุดเท่าที่ทำได้ ■